

HOF VAN JUSTITIE

HOF VAN JUSTITIE

ARREST VAN HET HOF

van 28 februari 1991

in zaak C-234/89 (verzoek van het Oberlandesgericht Frankfurt am Main om een prejudiciële beslissing):
S. Delimitis tegen Henninger Bräu AG ⁽¹⁾

(Mededinging — Bierleveringscontracten — Ongunstige beïnvloeding van het intracommunautaire handelsverkeer — Groepsvrijstelling — Bevoegdheden van de nationale gerechten)

(91/C 86/05)

(Procestaal: Duits)

(Voorlopige vertaling; de definitieve tekst verschijnt in de Jurisprudentie van het Hof)

In zaak C-234/89, betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 van het EEG-Verdrag van het Oberlandesgericht Frankfurt am Main, in het aldaar ahangige geding tussen S. Delimitis en Henninger Bräu AG, om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 85 van het EEG-Verdrag en van Verordening (EEG) nr. 1984/83 van de Commissie van 22 juni 1983 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op groepen exclusieve afnameovereenkomsten ⁽²⁾, heeft het Hof, samengesteld als volgt: O. Due, President; G. F. Mancini, T. F. O'Higgins, J. C. Moitinho de Almeida en M. Díez de Velasco, kamerpresidenten; F. A. Schockweiler, F. Grévisse, M. Zuleeg en P. J. G. Kapteyn, rechters; advocaat-generaal: W. Van Gerven; griffier: H. A. Rühl, hoofdadministrateur, op 28 februari 1991 een arrest gewezen waarvan het dictum luidt als volgt:

1. Een bierleveringscontract is ingevolge artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag verboden, indien aan twee cumulatieve voorwaarden is voldaan. In de eerste plaats moet, gelet op de economische en juridische context van het betrokken contract, de nationale markt voor de distributie van bier in drankgelegenheden moeilijk toegankelijk zijn voor concurrenten die op deze markt vaste voet zouden kunnen krijgen of hun marktaandeel zouden kunnen vergroten. Het feit dat het betrokken contract deel uitmaakt van een hele reeks soortgelijke contracten op deze markt, die een cumulatief effect hebben op de mededinging, is slechts één van de verschillende omstandigheden aan de hand waarvan moet worden beoordeeld, of deze markt inderdaad moeilijk toegankelijk is. In de tweede plaats moet het betrokken contract een we-

zenlijke bijdrage leveren aan de afscherpende werking die van deze contracten gezamenlijk in hun economische en juridische context uitgaat. Het belang van de bijdrage van het individuele contract hangt af van de positie van de contractpartijen op de relevante markt en van de duur van het contract.

2. Een bierleveringscontract dat de wederverkoper toestaat, uit andere Lid-Statens afkomstig bier te betrekken, kan de handel tussen Lid-Statens niet ongunstig beïnvloeden, indien er los van deze toestemming een reële mogelijkheid bestaat voor een nationale of buitenlandse leverancier, uit andere Lid-Statens afkomstig bier aan deze wederverkoper te leveren.
3. Aan de vereisten van artikel 6, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 1984/83 van de Commissie van 22 juni 1983 betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op groepen exclusieve afnameovereenkomsten is niet voldaan, wanneer de onder exclusieve afnameverplichting vallende dranken niet in het contract zelf zijn gespecificeerd, maar er is overeengekomen, dat deze steeds door de geldende prijslijst van de brouwerij of haar dochterondernemingen worden bepaald.
4. De groepsvrijstelling voorzien bij Verordening (EEG) nr. 1984/83 is niet van toepassing op een bierleveringscontract dat op een door de leverancier aan de wederverkoper verpachte of anderszins ter beschikking gestelde drankgelegenheden betrekking heeft en een afnameverplichting voor andere dranken dan bier bevat, wanneer deze overeenkomst niet voldoet aan het vereiste van artikel 8, lid 2, onder b), van deze verordening.
5. Een nationaal gerecht kan de werkingsfeer van Verordening (EEG) nr. 1984/83 niet uitbreiden tot bierleveringscontracten die niet geheel voldoen aan de vereisten die deze verordening stelt om voor vrijstelling in aanmerking te komen. Evenmin kan het nationale gerecht artikel 85, lid 1, van het EEG-Verdrag voor een dergelijke overeenkomst buiten toepassing verklaren overeenkomstig artikel 85, lid 3. Het kan evenwel krachtens artikel 85, lid 2, de nietigheid van deze overeenkomst vaststellen, wanneer het de zekerheid heeft verkregen, dat de overeenkomst niet in aanmerking kan komen voor een ontheffing krachtens artikel 85, lid 3.

⁽¹⁾ PB nr. C 238 van 16. 9. 1989, blz. 4.

⁽²⁾ PB nr. L 173 van 30. 6. 1983, blz. 5, gerectificeerd in PB nr. L 79 van 23. 3. 1984, blz. 38.